

Een afgewogen keuze

ZEUGEN 'INGERUILD'

In het Limburgse Ysselsteyn staat het nieuwe vleesvarkensbedrijf van Maatschap Gellings. De maatschap houdt 2.900 dieren, voert brijvoer, en hoopt in de toekomst uit te breiden in dieren en groene energie. Het wachten is op het juiste moment.

Samen met zijn brijvoervoorlichter Jos Adriaans van Fransen Gerrits bekijkt

Willy Gellings de (toekomstige) keuzes in de bedrijfsontwikkeling.

Voorheen had Gellings een gesloten bedrijf met 200 zeugen, verspreid over drie locaties. Op twee locaties waren er geen mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van het bedrijf vanwege de reconstructie. Op de

locatie in Ysselsteyn was die mogelijkheid er wel. Gellings koos ervoor om zijn rechten volledig in te vullen met vleesvarkens. "Met vleesvarkens kan ik al het werk zelf aan en heb ik geen personeel nodig."

Willy Gellings (r) en Jos Adriaans

In het eerste kwartaal van 2009 werd een groei gerealiseerd van 827 gram per dag, een voerconversie van 2,59 en een vleespercentage van 57,3.

VOOR VLEESVARKENS

Bedrijfsontwikkeling

In de komende jaren hoopt de ondernemer het bedrijf uit te breiden met een biovergistingsinstallatie. Om die rendabel te laten draaien is het dubbele aantal vleesvarkens nodig. De milieuvergunning voor zowel de biovergister als een tweede vleesvarkensstal zijn binnen. Het wachten is nu op een gunstig moment om de plannen tot uitvoer te brengen. Gellings: "Al in 2003 heb ik een milieuvergunning aangevraagd voor een vergister. Biogas was toen een rage. Maar toen ik de stal klaar had in 2006, verviel de MEP-subsidieregeling. Daarvoor in de plaats kwam de SDE-regeling (Subsidie Duurzame Energieproductie) die een vergoeding gaf van 12 cent per kWh. Dit was voor mijn bedrijf niet interessant." De nieuwe SDE-regeling is dat wel, nu de subsidie voor twaalf jaar is vastgesteld op minimaal 15,2 cent/kWh. De gunstige regeling heeft wel tot gevolg dat die nu al overtekend is. Gellings was er vroeg bij met zijn aanvraag, waardoor hij meer kans maakt tijdens de loting, maar het blijft voorlopig afwachten of hij de subsidie krijgt toegewezen. "Een biovergister is alleen interessant als je de restwarmte van de installatie kunt benutten", concludeert Gellings. Om uit de kosten te zijn heb je als varkenshouder al gauw een stroomopbrengst nodig van 15 cent per kWh, tenminste als je tegen acceptabele kosten de mest kunt afzetten en goedkoop aan co-producten kunt komen. "Als je alle restwarmte volledig kunt benutten is de opbrengst 17,8 ct/kWh. Pas dan wordt het interessant." Gellings kan de restwarmte straks kwijt bij een champignonkwekerij in de buurt. Het is de vraag of hij het straks met deze plannen nog zonder personeel kan stellen. Waarschijnlijk niet.

Brijvoer betaalbaar

Gellings heeft bewust gekozen voor een brijvoerinstallatie in zijn nieuwe stal; eentje met net wat meer mogelijkheden. "Met brijvoer kan beperkt worden

gevoerd zodat je de voergift kunt afstellen op het type vleesvarken. Omdat de hoeveelheid voer per trog is te regelen, kan gemakkelijk worden gestuurd op uniformiteit. "En als een trog niet leeg is, zie je meteen dat er iets aan de hand is." Volgens voervoorlichter Adriaans hebben brijvoerinstallaties een lange ontwikkeling achter de rug, de kinderziekten zijn eruit en de apparatuur is zeker. Computergestuurde droogvoerinstallaties zijn relatief nieuw en minder flexibel in het gebruik van grondstoffen dan een brijvoerinstallatie. Als eenmaal is geïnvesteerd in een brijvoerkeuken,

kunnen toekomstige nieuwe stallen daar relatief gemakkelijk en goedkoop op worden aangesloten. Het idee bestaat dat bijproducten schaarser en dus duurder worden nu meer bijproducten worden opgekocht voor energie- en ethanolproductie. Adriaans verwacht dat er voldoende aanbod blijft voor de varkenshouderij. "Wij zien dat de vraag naar koolhydraatrijke bijproducten toeneemt voor energieproductie. Maar de energiebedrijven leveren een nieuwe stroom restproducten, met name eiwitrijke tarwegistconcentraten, die prima verwerkt kunnen worden in brijvoer. <

Lage voerkosten, goed resultaat

Het brijvoer op het bedrijf van Gellings bestaat uit: aardappelstoomschillen, biergist, cds (een nieuw type tarwegistconcentraat), voermengsel (CCM, tarwezetmeel amidyn), gerst, tarwe, soja en aanvullend voer. Adriaans en Gellings kiezen voor een stabiel rantsoen en gaan niet voor zo goedkoop mogelijk. "Wisselingen in samenstelling zijn funest voor de diergezondheid en technische resultaten."

In 2008 lagen de voerkosten op 64,5 cent per kg groei. Dat is laag in vergelijking met het gemiddelde van 71,6 cent (Agrovision). In het eerste kwartaal van 2009 werd een groei gerealiseerd van 827 gram per dag, een voerconversie van 2,59 en een vleespercentage van 57,3. De kruising betreft: Topigs 20 zeug x Tempobeer. Het bedrijf staat met deze goede resultaten in de top 50 van de Agrovisionbedrijven.

Diergezondheid en dierenwelzijn

Vanwege de diergezondheid zou Gellings het liefst speenbiggen (8 kg) opzetten. Ook voor zeugenhouders is dit interessant, aangezien het juist deze diercategorie is die infecties op het bedrijf in stand houdt. Echter, speenbiggen zijn in de praktijk zo duur dat het niet rendabel is, ervaart Gellings. Dit komt waarschijnlijk doordat de zeugenhouderij niet is ingericht op het afleveren van speenbiggen. Het betekent bijvoorbeeld dat er elke week afgeleverd moet worden.

Vanaf 2013 zullen vleesvarkens meer ruimte moeten krijgen (Varkensbesluit). Volgens voervoorlichter Adriaans is het uitladen van 'de kop' op 80 kg een mogelijkheid. Hiervoor moet dan wel afzet worden gevonden. Een uitdaging voor de handel en slachterijen. "Als je per hok de twee zwaarste dieren vroeger aflevert, geeft dat waarschijnlijk het hoogste rendement." Dit kan investeringen in vierkante meters stal voorkomen om het gelijke aantal varkens te houden. Tevens houdt het de bezettingsgraad acceptabel.